

Vakvezetőkutyákról Azurákkal

Érdeemes megnézni: 1/1 Azurák Csabával - Mindaz, amit szerettél volna megtudni a vakvezetőkutyákról, csak sosem merted megkérdezni. A témát a TV2 hitelesen mutatja be, érdemes megnézni a videót, ami a TV2 facebook oldalán látható.

Angyal Gábor Szakmai vezető

Mi történt a kutyaiskolában?

Gratulálunk! A közelmúltban nagyszerű Közlekedésbiztonsági vizsgán mutatták meg együttes munkájukat Szabó István és Zira vakvezetőkutya. Köszönjük Tamás Dénes és Tamás Borbála nevelőmunkáját. Bíróink: Juhászné Mályi Edit, Hajdu Mária, Renkó Zsuzsanna. Kiképző: Gászó Krisztina.

Schiff Mónika központvezető

Újság az újságban

Az Infoalap 2018-as évi tevékenységéről

Évek óta minden januárban összefoglaljuk a VV olvasói számára, hogy milyen feladatokon dolgoztunk az előző évben, mit sikerült megvalósítanunk a kitűzött céljaink közül. Ezek, a már hagyománnyá vált visszatekintések olyanok számunkra, mintha a VV olvasóival egy asztal körül ülve, egy baráti kör tagjainak körében összegeznénk az elért eredményeket. Ennek a közös „beszélgetésnek” most jött el az ideje.

2018 első félévében nagy erőfeszítéssel és lelkesedéssel dolgoztunk azon, hogy elindulhasson az ország licenc. A program eredményeképpen 2018 júliusától minden, magyarországi lakhellyel rendelkező magyar állampolgár, őstől pedig a magyar igazolvánnyal rendelkezők számára is egy éven át ingyenesen hozzáférhetővé váltak a JAWS, a MAGic, a ZoomText és a Fusion szoftverek legújabb verziói. Büszkék vagyunk arra, hogy a példa nélküli összefogásnak és a gyártó cég pozitív hozzáállásának köszönhetően a világon harmadik országgént Magyarországon is sikerült megvalósítanunk az ország licenc konstrukciót.

Bár az ország licenc elindítása 2018-ban központi szerepet játszott alapítványunk életében, természetesen több olyan tevékenységünket is folytattuk tovább, melyeket ügyfeleink megszoktak, sőt elvárnak tőlünk, és – mint ahogyan mindig – új dolgokba is belekezdünk.

Munkatársaink 2018-ban is tovább dolgoztak honosítási projektjeinken. Elkészült a JAWS 2018, a MAGic 14, a Fusion 2018 honosított verziója, természetesen publikálásuk napjától a legújabb verziók is ingyenesen igényelhetők az ország licenc keretében.

A 2018-as év egyik legnagyobb eredménye, hogy létrejöhett Tudásközpontunk, melynek célja a közoktatás reál tantárgyaihoz kapcsolódó tankönyvek és egyetemi jegyzetek, valamint a tudományos élet szakmai kiadványai akadálymentesítését támogató szaktudás felhalmozása. Tudásközpontunkban mára már egy sor, az alapítvány által kidolgozott kiadvány illetve bemutató dokumentum ingyenesen elérhető és letölthető. Ezek: LaTeX bemutató, LaTeX kiadvány, Nemeth Matematikai Braille, MathML tréninganyag. A dokumentumok köre reményeink szerint a későbbiekben még bővülni fog.

Másik programunk, amellyel évek óta támogatjuk a látássérült fiatalokat, a nemzetközi kommunikációs és informatikai táborban történő részvétel biztosítása. 2018 nyarán két fiatal és tapasztalt kísérőjük, aki egykor maga is a tábor résztvevője volt, töltött Horvátországban egy hetet. Olyan élményt jelentett a táborozás, amiről még hónapokkal később is mesélt a két szerencsés diák, Dorka és Beni. Sok új dolgot, informatikai „trükköt” tanultak, és az emberi kapcsolatok, barátságok terén is kitágult a látókörük, hiszen a világ legkülönbözőbb részeiről érkező, hasonló korú és érdeklődésű fiatalokkal tanultak, túráztak, és beszélgették át az éjszakákat.

2018 több tekintetben is a nemzetközi együttműködés éve volt. A Poznanban megtartott Braille-versenyen cseh, lengyel és magyar versenyzők mérték össze tudásukat iPhone és Braille-kijelző használatával olvasási,

szerkesztési, diktálási feladatokban és a végeredmény e-mailen keresztül történő eljuttatásában a zsűri részére. Ez a néhány nap nemcsak a versenyről szólt, hanem alkalom nyílt városnézésre, tapasztalatcserére a Braille-írás-olvasás területén is. Külön büszkeségünk, hogy a legfiatalabb versenyzőnk, Lakatos Melitta harmadik helyezést ért el a versenyen, sok tapasztalt, felnőtt versenyzőt maga mögé utasítva. Jutalma egy Braille-kijelző volt, amit azóta is használ, most már középiskolás diákként.

Hagyományainkhoz híven idén is részt vettünk a Lesek konferencián, ahol többek között bemutattuk legnépszerűbb termékeinket: a Traveller HD-t, az ötödik generációs 14- és 40 cellás Braille-kijelzőket és a Clear Reader + készüléket.

2018-ban is folytatódott „Lapról hangra” közösségi összefogásunk, amely egyre népszerűbb az iskolai közösségi szolgálatot végző diákok körében. Vannak évek óta hűséges felolvasóink, mint amilyen Hornai Gábor is, akit kellemes, mély hangjáról és a legkülönbözőbb témák iránti érdeklődése miatt sok-sok olvasónk ismer, és megszeretett.

Örülünk, ha ellátogatnak alapítványi irodánkba (1145 Budapest, Bácskai u.29/b.), honlapunkra és Facebook oldalainkra, és reméljük, idén is sok rendezvényen, eszközbemutatón nyílik alkalmunk egy-egy beszélgetésre régi és új ügyfeleinkkel.

„Informatika a Látássérültekért” Alapítvány

Megjelent a magyar nyelvű JAWS for Windows 2019

Örömmel jelentjük be, hogy mostantól magyar nyelven is elérhető a JAWS 2019. Az eredeti változattal egy időben frissül a képernyőolvasó szoftver.

A program legfeltűnőbb újdonsága, hogy a sok különböző nyelvi változat egyetlen telepítő programból válik elérhetővé. Ez azt jelenti, hogy egyetlen telepítő áll rendelkezésre, amely tartalmazza az összes támogatott nyelvet és az együttműködést a támogatott operációs rendszerekkel. A telepítő automatikusan felismeri a használt Windows rendszert és a nyelvet, majd telepíti az ezeknek megfelelő üzenetkészletet és összetevőket.

További újdonság, hogy mostantól rendelkezésre áll egy ún. online telepítő, mely aktív internetkapcsolatot igényel. Azokhoz a környezetekhez, ahol ez gondot okoz, elérhető a jóval nagyobb méretű offline telepítő is, mely minden szükséges összetevőt tartalmaz.

A JAWS indulása egy koncepcionális változtatásnak köszönhetően érezhetően gyorsabbá vált.

A JAWS 2019 teljes körű Skype 8 támogatást biztosít, saját, hozzáadott billentyűparancsokkal. A böngészők terén teljes támogatottsággal bír a legújabb Google Chrome és a Mozilla Firefox is. A Microsoft Office programcsomag alkalmazásaival (Word, Excel, Outlook, Access) tovább javult az együttműködés. Az Office 365 mostantól külön JAWS támogatást élvez, így gyorsabbá, és gördülékenyebbé vált a használata, az újabb verziókban pedig az automatikus helyesírás-ellenőrzés is igénybe vehető.

A webes alkalmazások közül a Google Docs kiemelten támogatott.

A magyar felhasználókat érintő változások közül kiemelendő, hogy mostantól a JAWS alapértelmezett beszédszintetizátora a Vocalizer Expressive. A Profivox beszédszintetizátort gyárilag már nem tartalmazza ugyan a szoftver, külön telepíthető formában azonban továbbra is biztosítani fogja azt az alapítvány minden JAWS felhasználója számára.

Braille fronton szintén jelentős változás, hogy a korábbi irodalmi Braille konvertert leváltotta a Liblouis megoldás. A Profivoxhoz hasonlóan azonban a korábban használt Braille fordító is elérhető lesz egy rövidesen megjelenő segédsoftveren keresztül. A speciális, csak a magyar felhasználók számára fontos kiegészítések telepíthetőségéhez a felhasználók türelmét kell még kérnünk, addig is elérhetővé tesszük a Profivox beszédszintetizátor meghajtó szoftverének telepítőjét. Ezt lefuttatva már a JAWS 2019 magyar változatában is kiválaszthatóvá válik a felhasználó gépén lévő, közkedvelt beszédszintetizátor. Akinél telepítve van az elmúlt öt év során megjelentetett bármely honosított JAWS vagy MAGic, esetleg DEX kiadás, annak Windows rendszerében már elérhető az aktuális Profivox verzió, és ehhez biztosít hozzáférést a most még külön telepítendő interfész szoftver.

Fontos újdonság továbbá, hogy az újabb honosított JAWS verziókra nem kell többé 1-2 hónapnál többet várni, ugyanis mostantól az eredeti változattal egy időben frissülnek majd, így ugyanazokat a friss fejlesztéseket az amerikai felhasználókkal azonos időpontban kapják meg a magyar látássérült emberek. A JAWS 2019 letöltési linkjei:

Online telepítő: JAWS 2019.1901.66.400

http://www.infoalap.eu/letoltes/szoftver_demo/J2019.1901.66.400.exe

Offline telepítők: JAWS 2019.1901.66.400-offline-x64

http://www.infoalap.eu/letoltes/szoftver_demo/J2019.1901.66.400-Offline-x64.exe

JAWS 2019.1901.66.400-offline-x86

http://www.infoalap.eu/letoltes/szoftver_demo/J2019.1901.66.400-Offline-x86.exe

Profivox meghajtó telepítő: PV_drv_setup

http://www.infoalap.eu/letoltes/szoftver_demo/pv_drv_setup.exe

Azon felhasználóinknak, akik az ország licenc program keretében egyetemes hitelesítő kódot kértek, nem szükséges új licencet igényelniük, mert az az egyéves periódusa alatt megjelenő valamennyi támogatott szoftver verzió-frissítését hitelesíti. Akik azonban még nem vették igénybe az ingyenes JAWS licencet, éljenek ezzel a lehetőséggel, és egy egyszerű webes űrlap kitöltésével igényeljék a használni kívánt szoftverhez a hitelesítési kódot az ország licenc weboldalán: <http://akadalymentes.magyarorszag.hu>

Kérjük, hogy kérdéseikkel és észrevételeikkel forduljanak bizalommal ügyfélszolgálatunkhoz. <http://infoalap.hu/szolgáltatások/ugyfelszolgalat/>

Elérhetőségeink az alábbiak: Telefon: +36(1)273-3188, +36(70)295-9288, e-mail: helpdesk@infoalap.hu

Bízunk benne, hogy ismét egy olyan JAWS változatot tudunk a magyar látássérült felhasználók rendelkezésére bocsátani, mely az élet minden területén, a munkavégzésben, a tanulásban és a mindennapi életvitelükben egyaránt a segítségükre lesz.

„Informatika a Látássérültekért” Alapítvány

Itt az eszköz, ami szemet ad a vakoknak

Az OrCam MyEye2 kifejezetten vakoknak és gyengénlátóknak készült: az apró szerkezet többek között képes szövegeket értelmezni és felolvasni, tárgyakat és embereket is felismer, a használata pedig kényelmesebbé teheti a fogyatékkal élők mindennapjait.

Január elején rendezték meg a CES-t, a világ legnagyobb tech expóját, amin immáron 51 éve gyűlnek össze a különböző cégek, hogy megmutassák a világnak a legújabb termékeiket és fejlesztéseiket. Idén 4500 vállalat tette tiszteletét az eseményen a világ minden tájáról: nemcsak olyan nagyágyúk, mint a Samsung, a Bosch, az LG vagy éppen az Intel, de egészen apró startupok is.

A CES 2019-es felhozatalában találkozhatunk egészen lenyűgöző, feltekerhető OLED-tévével, a jövő közlekedését előrevetítő önvezető járműkonceptióval, és olyan okosságokkal is, mint a telefontokba hajtogatható szelfidró, vagy a kifejezetten macskáknak készített arcfelismerős okostál. A kiállításon ugyanakkor nemcsak szórakoztató elektronikai cuccokkal találkozunk, de olyan eszközökkel is, amik az egészségmegőrzésre vagy a fogyatékkal élők segítésére helyezték a hangsúlyt.

HARMADIK SZEM

Az utóbbi kategóriába tartozik a kilenc éve alapított, izraeli OrCam egyik kütyüje is, a bármilyen szemüvegre felhelyezhető OrCam MyEye2, ami kifejezetten azzal a céllal készült, hogy a vakok és gyengénlátók életét tegye egyszerűbbé, kényelmesebbé és önállóbbá.

Az OrCam MyEye2 egy egészen apró, mindössze 22 grammos, és 5 centi hosszú szerkezet, aminek a mágneses tartóját lényegében minden szemüveg szárára fel lehet rögzíteni, a végén pedig egy kamera kapott helyet, két LED fényforrás kíséretében, hogy a tulajdonosa sötétben is hasznát vegye.

A szenzor lényegében egy extra szem, ami a viselője helyett lát, a kis kütyü pedig egy beépített, de diszkrét, HD-minőséget biztosító hangszórón keresztül kommunikálja a vizuális információkat. Persze nem arra kell gondolni, hogy a kamera mindent szöveges formában közvetít, amit lát, itt sajnos még nem tart a technológia, de a fejlesztők olyan funkciókkal ruházták fel az eszközt, amik valóban hasznosak lehetnek a látássérültek számára.

A kütyün lévő szenzor nem aktív folyamatosan, a használatához meg kell érinteni a MyEye2 oldalát, majd ujjal rámutatni arra a tárgyra, amiről információt szeretnénk kapni. A „varázslat” ekkor következik, ugyanis egy monitort, könyvet, telefonképernyőt vagy akár egy termék dobozát kijelölve a szerkezet készít egy fotót, az eszközön futó szoftver elemzi a képet, majd hangosan felolvassa az ott látható szöveget - legyen az nyomtatott vagy éppen digitális.

A MyEye2 ráadásul nem csupán azt ismeri fel, hogy betűk sokasága van előtte, de képes kezelni az elkülönülő részeket is. Egy borítékról szépen tagoltan olvassa fel a feladót és a címet, és a borosüveg esetében is érthetően követi egymást az ital neve, az évjárat, és a fajta, ahogy a címkén szerepel, és egy étlappal tesztelve is előbb a fogás neve hangzik el, majd egymástól jól elkülönülve az összetevők.

És ez még nem minden, hiszen a kamera képes felismerni, hogy hány ember áll előttünk, ezen felül azonosít különböző termékeket, vonalkódokat, bankjegyeket és színeket is. Az OrCam MyEye2 jelentős belső adatbázissal rendelkezik, ami akár tovább is bővíthető. Az érintésérzékeny felület kicsit hosszabb nyomva tartásával eltárolhatjuk az ismerősök, rokonok arcát, így a kütyü később felismeri őket, és már azt is meg tudja mondani, ki áll előttünk, ráadásul ugyanez a folyamat elvégezhető tárgyakkal is.

Bármilyen szemüvegre felpattintható a mágneses pántjának köszönhetően. Utóbbi például jól jöhet, ha valaki segítség nélkül szeretné megtalálni a kedvenc termékeit a boltban: egy doboz müzlit, konzervet vagy éppen tejet.

A csomagolásról készített képet el kell tárolni a készülék memóriájában, ami így később bármikor felismeri azt. A kamera aktiválása után csak rá kell mutatni egy dobozra az üzletben, és az OrCam MyEye2 jelzi, hogy a megfelelő áru került-e a kezünkbe.

BIZTONSÁGBAN

A kamerákkal szerelt eszközökkel kapcsolatban az embereknek - joggal - lehetnek ellenérzései, ugyanakkor az OrCam fejlesztése ilyen szempontból abszolút megbízható, két okból is. Egyrészt a MyEye2 alapból semmilyen módon nem kapcsolódik az internetre vagy bármilyen hálózatra, még okos-telefonos alkalmazás sem tartozik hozzá, így külső forrásból nem lehet hozzáférni a kamera által közvetített képhez és a kütyүн tárolt információkhoz sem. Utóbbit ráadásul az is gátolja, hogy a készülék hiába készít fényképeket a szövegek, tárgyak és emberek felismeréséhez, azokat alapból nem tárolja, az elemzést és információszolgáltatást követően automatikusan törli őket. A memóriában csak a fejlesztők által feltöltött adatbázisok (például vonalkódok) kapnak helyet, illetve azok a plusz információk, amiket a felhasználó direkt elmentett - a korábban már említett automatikus tárgy- és személyfelismeréshez, de ezekhez az adatokhoz szintén nem lehet könnyedén hozzáférni.

Tölteni ugyanakkor szükséges az eszközt, és ha ezt internetre kapcsolt számítógépen keresztül végezzük el, akkor természetesen a kütyүн található szoftver és az adatbázis is frissíthető, így a MyEye2 folyamatos hálózati hozzáférés nélkül is mindig naprakész rendszerrel működhet.

MAGYARUL IS TUD

A MyEye2 használata nem igényel különösebb szaktudást vagy informatikai ismeretet, csupán azt kell megtanulni, hogyan lehet egyetlen érintéssel aktiválni a szemüveg oldalára erősített eszköz kameráját, továbbá a kezeléshez és a menük eléréséhez szükséges gesztusokat kell elsajátítani. A kiválasztott tárgyak és szövegek felismertetéséhez szükséges mozdulatot ugyan kicsit szokni és gyakorolni kell, de ha ezzel megvagyunk, akkor nincs több dolgunk, ugyanis a többi feladatot az eszköz magától végzi el.

Használat közben: csak rá kell mutatni a beolvasandó felületre, a kamera követi az ujjunkat. Az pedig külön jó hír, hogy a kifejezetten praktikus kütyүн beszerezhető hazánkban is, ráadásul tud magyarul: képes az anyanyelvünkön kommunikálni a felhasználókkal, és nem okoz gondot neki a magyar szövegek értelmezése sem.

Ha tehát egy magyar lapot, weboldalt, üzenetet vagy könyvet akarunk beolvasatni a készülékkal, akkor ez sem fog gondot okozni neki, így az

eszköz azoknak is nagy segítség lehet, akik nem beszélnek idegen nyelveket.

Az OrCan MyEye2 egyetlen hátránya, hogy irgalmatlanul sokba kerül: a hazai forgalmazásért felelős Pharmanox Kft. kérdésünkre elárulta, hogy a 4500 eurós eszköz hazánkban 1,6 millió forint környékén kerül forgalomba, ami azt jelenti, hogy egyelőre csak egy meglehetősen szűk réteg tudja kihasználni az egészen impresszív technológiában rejlő lehetőségeket.

Birkás Péter

<https://24.hu/tech/2019/01/17/orcam-myeye2-vakok-gyengenlatok-szemu-veg-ces-2019/>

Náluk jártunk

Turisták mikulása

100 főre volt berendezve az MVGYOSZ budapesti székházának Hermina terme. Az asztalokon elhelyezett fenyőágak és pislákoló mécsesek ünnepi hangulatot kölcsönöztek. A turistatársak vidám szórakoztatását biztosította a 4 részből álló program: a kultúrműsor, az ajándékot osztó Mikulás, a megvendéglés és a tombola. A műsor a Turistainduló közös eléneklésével vette kezdetét, majd Hirth Ignác szakosztályvezető köszöntötte a vendégeket.

A tél szépsége című vers előadásával Németh Tamásné Berta Edina téli hangulatba varázsolt minket. Műsorunk hívószava Borsodi Zsuzsa szavaltából derült ki: „Mikulás napja”. Németh Tamás zongoraművész prózában is tehetségesnek bizonyult, Molnár Gyula: Téalapó című versének hangulatos tolmácsolásával. Kedves régi mikulás-dalok is felcsendültek Ferenczi Edit előadásában, Balázs Levente zongorakíséretével.

A műsorvezető – és a műsort 14 éve rendező – Balázs Éva visszatekintett a 100 év előtti karácsonyra. Szomorúbb volt a mainál a világháború sújtotta Európában. A magyarok számára egyenesen tragikus helyzet állt elő. A szomszédos országok kezdték megszállni a színmagyar területeket antant támogatással. 1918. december 24-én, pont karácsonykor vonultak be Erdély szívébe, Kolozsvárra a megszálló román csapatok. A kétségbeesés szólal meg Mihályi László: Erdélyi karácsony című versében: „nekünk könnyes, fekete a karácsony, /kifosztottak vagyunk, árvák, szegények,”. A vers felolvasása után Németh Tamás a zongorához ült, és közös énekként felhangzott a székely himnusz „ki tudja merre, merre visz a végzet...”.